

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Václava Novotného, v právní věci žalobce **J. G.**, zast. JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem AK se sídlem Praha 9, Bryksova 939/37, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2002, č. 520 921 077/B,

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2002, č. xxx se ve výroku II. zamítajícím žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky za dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980 **zrušuje** pro vady řízení a věc se v tomto rozsahu **vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna **zaplatit** žalobci na nákladech řízení 2 150 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Lubomíra Müllera, advokáta AK Praha 9, Bryksova 939/37.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 14. 5. 2002, č. x Česká správa sociálního zabezpečení (dále „žalovaná“) rozhodla o žádosti J. G. (dále „žalobce“) o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. tak, že I. podle § 5 zákona mu přiznala 156 000 Kč za dobu neoprávněného věznění od 17. 12. 1980 do 17. 12. 1984 a II. jeho žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky za dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980 zamítla. V odůvodnění rozhodnutí uvedla, že žalobce prokázal splnění podmínek stanovených v § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. za dobu od 17. 12. 1980 do 17. 12. 1984 a za tuto dobu tj. za 48 měsíců mu náleží jednorázová peněžní částka 156 000 Kč. Dále uvedla, že splnění podmínek uvedených v § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. s přihlédnutím k

§ 4 odst. 4 téhož zákona pro dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980 neprokázal, protože po zrušení odsuzujícího rozhodnutí č. j. To 459/79 ze dne 4. 12. 1979 vydaného Městským soudem v Praze bylo řízení na podkladě původní obžaloby zastaveno nebo přerušeno z důvodu amnestie. Protože do 15 dnů od dne právní moci tohoto rozhodnutí nepožádal na základě ustanovení § 15 odst. 3 zákona č. 119/1990 Sb., aby bylo v řízení pokračováno, nebylo o jeho vině a trestu rozhodnuto a žalovaná není oprávněna si o této předběžné otázce učinit úsudek sama a nemůže na uvedenou dobu pohlížet jako na dobu neoprávněného výkonu trestu odnětí svobody.

Opravný prostředek podal žalobce proti zamítavému rozhodnutí žalované označenému ve výroku II. o poskytnutí jednorázové peněžní částky za dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980. Namítal, že byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 8. 11. 1979, sp. zn. 2 T 104/79 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 1972, sp. zn. 8 To 459/79 odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců. Uvedená rozhodnutí byla zrušena rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 5. 1991 a zároveň bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. a/ trestního řádu s přihlédnutím k amnestii prezidenta republiky ze dne 8. 5. 1980. O pokračování trestního stíhání nepožádal, protože k tomu neměl žádný praktický důvod. Stanovená rozhodnutí byla zrušena v celém rozsahu (ve výroku o trestu i o vinně) a Ministerstvo spravedlnosti mu vyplatilo odškodnění podle zákona č. 119/1990 Sb. Žalovaná nemá žádný podklad k tomu, aby dovozovala, že je vlastně vinným a že by případně měl být potrestán. Pokud došlo ke zrušení odsuzujícího rozsudku a žádné nové pravomocné odsuzující rozhodnutí nebylo vydáno, je povinna vycházet z presumpce neviny.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření ze dne 18. 11. 2002 navrhla potvrzení svého rozhodnutí.

Řízení u Vrchního soudu v Praze bylo zahájeno dne 14. 6. 2002. Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl do 31. 12. 2002 a věc tak přešla na Nejvyšší správní soud, který ji převzal a dokončí ji podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb. (§ 132, § 129 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb.), tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

V průběhu soudního řízení žalobce předložil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2003, sp. zn. 61 To 122/2003 z něhož vyplývá, že Městský soud v Praze projednal stížnost odsouzeného J. G. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 14. 2. 2003, sp. zn. 3 Rt 2/2003 a rozhodl tak, že napadené usnesení se zrušuje a znovu se rozhoduje takto: Podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., v platném znění per analogiam je J.G., narozený xxx, účasten soudní rehabilitace a odškodnění ve smyslu ustanovení § 1 zákona č. 119/1990 Sb. v platném znění. Z odůvodnění předloženého usnesení vyplývá, že žalobce J. G. podal návrh na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. v souvislosti s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 8. 11. 1979, sp. zn. 2 T 104/79 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 1979, sp. zn. 8 To 459/79, kterém byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců pro údajný přečin proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. b/ zákona o přečinech.

Městský soud poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 5. 1991, sp. zn. 11 Tz 40/91, kterým bylo rozhodnuto tak, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 1979, sp. zn. 8 To 459/79 byl porušen zákon v neprospěch obviněného J. G. a toto usnesení bylo zrušeno a zároveň byl zrušen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 8. 11. 1979, sp. zn. 2 T 104/79 a všechna další rozhodnutí na citované usnesení a

rozsudek obsahově navazující a dále podle § 11 odst. 1 písm. a/ trestního řádu s přihlédnutím k článku VI. písm. a/ rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 8. 5. 1980 bylo zastaveno trestní stíhání obviněného J. G. vedeného pro přečin proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. b/ zákona o přečinech, kterého se měl dopustit tím, že od ledna 1979 nejméně do září 1979 přechovával ve svém bytě v Praze 2 střelnou zbraň – pistoli, aniž by k jejímu držení vlastnil patřičně povolení. J. G. byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 3 měsíce, pro jehož výkon byl zařazen do první nápravně výchovné skupiny a tento trest vykonal. Uložený nepodmíněný trest odnětí svobody neměl oporu v zákonném rozhodnutí o vině a šlo o trest nepřiměřeně přísný a plně neodpovídající zákonným hlediskům. Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v podobě konkretizované ve výroku citovaného rozhodnutí a vadná rozhodnutí soudů obou stupňů zrušil. Dalšímu trestnímu stíhání J. G. pro zmíněný přečin bránilo rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii z 8. 5. 1980. Proto bylo podle § 11 odst. 1 písm. a/ trestního řádu trestní stíhání J. G. vedeného pro zmíněný skutek. zastaveno. S přihlédnutím ke všem skutečnostem městský soud rozhodl tak, že J. G. podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. v platném znění per analogiím je účasten soudní rehabilitace a odškodnění ve smyslu ustanovení § 1 zákona č. 119/1990 Sb. v platném znění. J. G., podle něj, byl v podstatě rehabilitován, i když jiným postupem, než vyžaduje zákon č. 261/2001 Sb. pro odškodnění. Důvody jeho rehabilitace jsou stejné jako u osob, které byly rehabilitovány a které se ocitly ve stejné situaci jako jmenovaný dle zákona č. 119/1990 Sb. o soudní rehabilitaci.

Ke zrušení rozhodnutí (o věznění žalobce pro přečin proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. b/ zákona o přečinech) došlo na základě stížnosti pro porušení zákona podané Generálním prokurátorem České republiky ve prospěch J. G. Věznění žalobce tedy nebylo zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb. (který ani v § 2 ani v § 4 takový skutek neuvádí). Podle názoru Nejvyššího správního soudu by obdobné použití ustanovení zákona č. 119/1990 Sb. nemělo přicházet v úvahu tam, kde je vytvořen skutkový základ pro použití konkrétní právní normy, která věc upravuje. V daném případě došlo ke zrušení odsuzujícího rozhodnutí z důvodu porušení zákona v ustanoveních § 254 odst. 1 a § 256 trestního řádu a v řízení, které mu předcházelo v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu. Protože však Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 3. 2003 sp. zn. 61 To 122/2003, proti němuž není další stížnost přípustná, rozhodl tak, že žalobce J. G. je podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. v platném znění per analogiam účasten soudní rehabilitace a odškodnění ve smyslu ustanovení v § 1 zákona č. 119/1990 Sb. v platném znění, nelze k tomuto žalobcem předloženému rozhodnutí nepřihlédnout při rozhodování o nároku žalobce na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. za dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980.

Z důvodů v tomto rozhodnutí uvedených Nejvyšší správní soud rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2002 č. xx ve výroku II. zamítajícím žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky za dobu od 15. 10. 1979 do 30. 10. 1979 a od 15. 1. 1980 do 31. 3. 1980 zrušil pro vady řízení a věc vrátil v tomto rozsahu žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4, 5 zákona č. 150/2002 Sb.).

Žalobce měl ve věci úspěch a proto mu byla přiznána náhrada nákladů řízení vzniklých mu v souvislosti s právním zastoupením advokátem. Tyto náklady sestávají z odměny za dva úkony po 1000 Kč za převzetí věci a sepis žaloby a dvakrát 75 Kč režijního paušálu (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. a/, d/ a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. 7. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu